

Załącznik nr 2 do Zarządzenia nr 8/2018
Dyrektora Zespołu Placówek Młodzieżowych
w Augustowie z dnia 30 października 2018r.

PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH ZAGROŻENIA

**W ZESPOLE PLACÓWEK MŁODZIEŻOWYCH BURSA
MIĘDZYSZKOLNA
W AUGUSTOWIE**

Augustów 2018r.

PROCEDURY POSTĘPOWANIA WYCHOWAWCÓW

W SYTUACJACH ZAGROŻENIA

W ZESPOLE PLACÓWEK MŁODZIEŻOWYCH BURSA MIĘDZYSZKOLNA W AUGUSTOWIE

Opracowano na podstawie:

- 1) ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2018 r. poz. 996),
- 2) ustawy z 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (tekst jedn.: Dz. U. z 2018 r. poz. 969),
- 3) ustawy z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.: Dz. U. z 2018r. poz. 2137)
- 4) ustawy z dn. z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 1030),
- 5) ustawy z 6 kwietnia 1990 r. o Policji (tekst jedn.: Dz. U. z 2017 r. poz. 2067),
- 6) rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 22 stycznia 2018 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2018 r. poz. 214),
- 7) ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2018r. poz. 1446),
- 8) ZARZĄDZENIE NR 18 KOMENDANTA GŁÓWNEGO POLICJI z dnia 23 maja 2014 r. w sprawie metod i form wykonywania zadań przez policjantów w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich oraz działań podejmowanych na rzecz małoletnich,
- 9) ustawa z dnia 17 listopada 1964r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1360,
- 10) ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1987).

1. Zakres obowiązywania procedur.

Procedury dotyczą sposobu postępowania w sytuacji zagrożenia wychowanków demoralizacją i przestępczością.

Demoralizacja – naruszanie zasad współżycia społecznego, popełnienie czynu zabronionego, systematyczne uchylanie się od obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, udział w działalności grup przestępczych, używanie alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawianie nierządu, włóczęgostwo – art. 4 § 1 Ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich.

Przestępstwo - zawiniony czyn społecznie niebezpieczny, zabroniony przez ustawę pod groźbą kary, naruszenie, przekroczenie prawa – Kodeks karny art. 1 i 115.

2. Odpowiedzialność.

Za realizację działań niniejszych procedur odpowiedzialni są:

- dyrektor Zespołu Placówek Młodzieżowych
- wychowawcy
- pozostały personel bursy

W przypadku zauważenia lub uzyskania informacji, że wychowanek posiada przy sobie narkotyki bądź używa alkoholu, narkotyków lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uczestniczy w działalności grup przestępczych lub przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji

Wychowawca podejmuje działania zgodnie z procedurą;

I. UŻYWANIE ŚRODKÓW ODURZAJĄCYCH ORAZ INNE ZACHOWANIA ŚWIADCZĄCE O DEMORALIZACJI

W przypadku uzyskania informacji, że wychowanek używa alkoholu lub innych środków odurzających, uprawia nierzęd bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji, wychowawca powinien podjąć następujące kroki:

KROK 1. Przekazuje uzyskaną informację wychowawcy grupy.

KROK 2. Wychowawca przeprowadza rozmowę z wychowankiem.

KROK 3. Wychowawca powiadamia rodziców o uzyskanej informacji i efekcie rozmowy z wychowankiem, jeśli uważa, że zachodzi taka potrzeba.

KROK 4. Jeżeli po rozmowie z wychowankiem i rodzicem wychowawca uzna, że istnieje taka potrzeba – informuje o sytuacji pedagoga lub psychologa szkolnego oraz dyrektora Zespołu Placówek Młodzieżowych.

KROK 5. Jeśli dyrektor Zespołu uzna, że jest to wskazane – wychowawca wzywa do bursy rodziców (prawnych opiekunów) wychowanka.

Wychowawca przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz wychowankiem, w ich obecności. W rozmowie może uczestniczyć dyrektor Zespołu.

W przypadku potwierdzenia informacji wychowanek zostaje zobowiązany do zaniechania negatywnego zachowania, a rodzice do szczególnego nadzoru nad dzieckiem.

Można spisać z wychowankiem i rodzicem kontrakt określający obowiązki rodzica i wychowanka.

Wychowawca może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział w programie terapeutycznym.

Wychowawca informuje wychowanka o możliwych konsekwencjach, jeśli wychowanek nie zaprzestanie takiego zachowania.

KROK 6. Ewentualne konsekwencje wobec wychowanka wynikające z jego dotychczasowego postępowania podejmuje dyrektor Zespołu, po zapoznaniu się z przebiegiem spotkania z wychowankiem i jego rodzicami (jeśli nie brał udziału w spotkaniu).

KROK 7. W sytuacji gdy rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do placówki, a informacje o zachowaniu wychowanka świadczącym o demoralizacji są wiarygodne, dyrektor Zespołu pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję.

KROK 8. Gdy bursa wykorzysta wszystkie opisane wyżej środki oddziaływań wychowawczych, a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor Zespołu powiadamia sąd rodzinny lub policję.

II. WYCHOWANEK POD WPŁYWEM ŚRODKÓW ODURZAJĄCYCH NA TERENIE BURSY

W przypadku gdy wychowawca podejrzewa, że na terenie bursy przebywa wychowanek będący pod wpływem alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających, powinien podjąć następujące kroki:

KROK 1. Powiadomić o swoich przypuszczeniach wychowawcę grupy.

KROK 2. Wychowawca powiadamia dyrektora Zespołu oraz rodziców wychowanka, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania dziecka. W przypadku, gdy rodzice lub opiekunowie

prawni nie mają możliwości jak najszybszego odebrania wychowanka, może on pozostawać na terenie bursy do momentu podjęcia decyzji przez radę pedagogiczną.

KROK 3. W uzasadnionych przypadkach, gdy wychowanek nie przyznaje się, że spożywał alkohol wychowawca poddaje wychowanka badaniu alkomatem w obecności innego wychowawcy.

KROK 4. Jeśli wychowawca uzna, że wymaga tego stan zdrowia wychowanka, wzywa pogotowie ratunkowe.

KROK 5. Wychowawca odizolowuje wychowanka od reszty grupy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego.

KROK 6. Natychmiastowe powiadomienie policji jest konieczne w sytuacji, gdy:

- wychowanek zachowuje się agresywnie i stanowi zagrożenie bezpieczeństwa,
- wychowanek zachowuje się w sposób gorszący i nie reaguje na upomnienia.

KROK 7. Jeśli taka sytuacja dotycząca danego wychowanka, który nie ukończył 18 lat wystąpiła po raz kolejny – dyrektor Zespołu powiadamia sąd rodzinny.

KROK 8. Wychowawca zwraca się do dyrektora Zespołu o skreślenie wychowanka z listy mieszkańców bursy.

III. ZNALEZIENIE NARKOTYKU NA TERENIE BURSY LUB PODEJRZENIE POSIADANIA NARKOTYKÓW

KROK 1. Wychowawca zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz zniszczeniem.

KROK 2. Wychowawca powiadamia policję.

KROK 3. Wychowawca powiadamia o zdarzeniu dyrektora Zespołu. Do czasu przyjazdu policji próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.

KROK 4. W przypadku, gdy zostanie ustalony właściciel, następuje jego odizolowanie od reszty wychowanków bursy do momentu przejęcia go przez Policję.

KROK 5. Wychowawca powiadamia rodziców lub prawnych opiekunów wychowanka.

KROK 6. Po przyjeździe policji wychowawca przekazuje zabezpieczoną substancję oraz informację dotyczącą szczegółów zdarzenia.

KROK 7. Wychowawca zwraca się do dyrektora placówki o skreślenie wychowanka z listy mieszkańców bursy.

Zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii – w Polsce karalne jest:

- posiadanie każdej ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych,
- wprowadzanie do obrotu środków odurzających,
- udzielanie innej osobie, ułatwianie lub umożliwianie ich użycia oraz nakłanianie do użycia,
- wytwarzanie i przetwarzanie środków odurzających.

Każde z wymienionych zachowań jest czynem karalnym w rozumieniu przepisów ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, jeśli sprawcą jest wychowanek, który **ukończył 13 lat, a nie ukończył 17 lat.**

Z przestępstwem mamy do czynienia jeżeli któryś z wymienionych czynów popełni wychowanek **po ukończeniu 17 lat.** W takiej sytuacji mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. – Kodeks postępowania karnego.

W każdym przypadku podejrzenia popełnienia czynu karalnego przez wychowanka, który nie ukończył 17 lat, należy zawiadomić Policję lub Sąd Rodzinny, a w przypadku popełnienia przestępstwa przez wychowanka, który ukończył 17 rok życia Policję (art. 4 Upn i art. 304 Kpk.)

IV. KRADZIEŻ

W przypadku podejrzenia o kradzież wychowawca zobowiązany jest podjąć następujące kroki:

KROK 1. Wychowawca w obecności innej osoby (wychowawcy, dyrektora) żąda, aby wychowanek pokazał zawartość torby/plecaka oraz kieszeni we własnej odzieży, ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwanym przedmiotem; wychowawca nie ma prawa samodzielnie wykonywać czynności przeszukania.

KROK 2. Jeżeli wychowanek odda wychowawcy poszukiwane przedmioty, wracają one do właściciela, a sprawca kradzieży ponosi karę zgodną z obowiązującą hierarchią kar.

KROK 3. Jeżeli wychowanek zwróci ukradzione przedmioty, ale okażą się one zniszczone lub z innego powodu nie mogą wrócić do właściciela, sprawca kradzieży musi je odkupić.

KROK 4. Jeśli wychowanek odmawia pokazania zawartości torby/plecaka, szafki czy kieszeni, wychowawca powiadamia dyrektora Zespołu, który może wezwać policję.

KROK 5. Wychowawca powiadamia o sytuacji rodziców/prawnych opiekunów wychowanka.

KROK 6. Całe zdarzenie wychowawca dokumentuje, sporządza notatkę wraz ze swoimi spostrzeżeniami w Zeszycie Uwag.

V. CZYN KARALNY (ROZBÓJ, POBICIE, USZKODZENIE CIAŁA) LUB PRZESTĘPSTWO

W przypadku dokonania czynu karalnego lub przestępstwa przez wychowanka wychowawca zobowiązany jest podjąć następujące kroki:

KROK 1. Powiadamia dyrektora Zespołu o zdarzeniu.

KROK 2. Ustala okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia

KROK 3. Zabezpiecza ewentualne dowody przestępstwa lub przedmioty pochodzące z przestępstwa.

KROK 4. Dyrektor Zespołu powiadamia policję, jeśli przestępstwo jest poważne (wiąże się z rozbojem, uszkodzeniem ciała).

KROK 5. Wychowawca powiadamia o zdarzeniu rodziców/prawnych opiekunów sprawcy i osoby poszkodowanej.

1. POSTĘPOWANIE WYCHOWAWCY NA WYPADEK UJAWNIENIA AGRESJI:

- ✓ wychowawca, który zauważy zachowanie agresywne wychowanka lub zostanie o nim poinformowany zgłasza ten fakt wychowawcy grupy, zapisując notatkę w Zeszycie Uwag;
- ✓ wychowawca grupy wyjaśnia okoliczności zdarzenia;
- ✓ w przypadku, gdy agresja jest skierowana na przedmioty, które w jej wyniku uległy zniszczeniu, wychowawca wraz z wychowankiem ustala, w jaki sposób wychowanek może naprawić (zminimalizować) efekty swojego działania;
- ✓ powiadamia dyrektora i rodziców;
- ✓ w przypadku, gdy agresja skierowana jest przeciwko drugiej osobie, wychowawca przeprowadza rozmowę ze sprawcą i ofiarą w celu ustalenia okoliczności zdarzenia, ustala wraz ze sprawcą formę zadośćuczynienia;
- ✓ w innych przypadkach mają zastosowanie procedury postępowania przedstawione poniżej.

2. POSTĘPOWANIE WYCHOWAWCY WOBEC SPRAWCY CZYNU KARALNEGO:

- ✓ niezwłoczne powiadomienie dyrektora placówki;
- ✓ ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia;
- ✓ powiadomienie rodziców wychowanka;
- ✓ powiadomienie policji i przekazanie ewentualnych dowodów.

3. POSTĘPOWANIE WYCHOWAWCY WOBEC WYCHOWANKA, KTÓRY STAŁ SIĘ OFIARĄ CZYNU KARALNEGO:

- ✓ udzielenie pierwszej pomocy, bądź zapewnienie jej udzielenia poprzez wezwanie lekarza;
- ✓ ustalenie okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia;
- ✓ powiadomienie dyrektora Zespołu oraz rodziców wychowanka;
- ✓ powiadomienie policji i przekazanie ewentualnych świadków zdarzenia.

Uwaga: W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia, który nie ukończył 17 lat, należy zawiadomić policję lub sąd rodzinny, a w przypadku popełnienia przestępstwa przez ucznia, który ukończył 17 rok życia, prokuratora lub policję (art. 4 ustawy z 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich; tekst jedn.: Dz. U. z 2018 r. poz. 969 i art. 304 ustawy z 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego; Dz. U. z 2018 r. poz. 1987)

VI. POSTĘPOWANIE WYCHOWAWCY W PRZYPADKU PRÓBY SAMOBÓJCZEJ LUB SAMOBÓJSTWA WYCHOWANKA.

KROK 1 . Wychowawca udziela w miarę możliwości pierwszej pomocy poszkodowanemu.

KROK 2. Wzywa Pogotowie Ratunkowe, Policję, Straż Pożarną.

KROK 3. Powiadamia dyrektora oraz rodziców/opiekunów prawnych.

KROK 4. Pozostaje przy wychowanku do momentu przyjazdu pogotowia oraz dba, aby interwencja służb przebiegała dyskretnie.

aby

KROK 5. Zabezpiecza miejsce zdarzenia.

KROK 6. Sporządza notatkę w Zeszycie Uwag.

VII. POSTĘPOWANIE WYCHOWAWCY W PRZYPADKU DZIAŁAŃ AUTODESTRUKCYJNYCH

Zachowania autodestrukcyjne: to dobrowolne podejmowanie zachowań niekorzystnych, bezpośrednio albo pośrednio zagrażających naszemu zdrowiu lub życiu.

KROK 1. Wychowawca zgłasza ten fakt wychowawcy grupy, zapisując notatkę w Zeszycie Uwag;

KROK 2. Wychowawca grupy dokonuje analizy zaistniałej sytuacji.

KROK 3. Wychowawca powiadamia rodziców i dyrektora Zespołu o uzyskanej informacji i efekcie rozmowy z wychowankiem.

KROK 4. Jeżeli po rozmowie z wychowankiem i rodzicem wychowawca uzna, że istnieje taka potrzeba – informuje o sytuacji pedagoga lub psychologa szkolnego.

VIII. POSTĘPOWANIE WYCHOWAWCY W PRZYPADKU KONIECZNOŚCI WEZWANIA POGOTOWIA RATUNKOWEGO.

KROK 1. Oceny, czy wzywać Pogotowie Ratunkowe do wychowanka, dokonuje dyżurujący wychowawca.

KROK 2. W miarę możliwości nie pozostawia wychowanka samego do momentu przyjazdu lekarza bądź ratownika medycznego.

KROK 3. W sytuacji, gdy wychowanek niepełnoletni wymaga hospitalizacji, wychowawca przekazuje załodze pogotowia oświadczenie o stanie zdrowia wychowanka wraz z podpisaną zgodą rodziców na ewentualne przeprowadzenie zabiegów medycznych.

KROK 4. Powiadamia rodziców/opiekunów prawnych i dyrektora Zespołu o zaistniałym przypadku.

KROK 5. Wychowawca dokonuje wpisu w Zeszycie Uwag.

KROK 6. Wychowanka ze szpitala może odebrać tylko rodzic/opiekun prawny.

IX. POSTĘPOWANIE WYCHOWAWCY W PRZYPADKU ZNALEZIENIA NA TERENIE BURSY BRONI, MATERIAŁÓW WYBUCHOWYCH, INNYCH NIEBEZPIECZNYCH SUBSTANCJI LUB PRZEDMIOTÓW, BĄDŹ UZYSKANIA INFORMACJI NP. TELEFONICZNEJ, ŻE NA TERENIE BURS Y ZNAJDUJE SIĘ MATERIAŁ WYBUCHOWY.

KROK 1. Natychmiast zapewnia bezpieczeństwo przebywającym na terenie placówki osobom - przeprowadza ewakuację.

KROK 2. Uniemożliwia osobom postronnym dostęp do tych przedmiotów i pomieszczeń.

KROK 3. Wzywa Policję – tel. **997** lub **112**.

KROK 4. Powiadamia dyrektora Zespołu.

W/w działania interwencyjne mają również zastosowanie w Schronisku Młodzieżowym, z tym że wychowawca, który stwierdzi sytuację zagrożenia informuje opiekuna przebywającej młodzieży, jeśli taki jest oraz dyrektora Zespołu, nie informuje rodziców. W przypadku, gdy nie ma opiekuna informuje dyrektora. Pozostałe działania pozostają bez zmian.

X. ŁAMANIE REGULAMINU BURSY (PALENIE PAPIEROSÓW, NIEPRZESTRZEGANIE PORZĄDKU DNIA, ITP.)

KROK 1. Wychowawca stwierdzający sytuację naganną dokonuje wpisu w Zeszycie Uwag.

KROK 2. Wychowawca grupy podejmuje działania wyjaśniające.

KROK 3. Wychowanek zobowiązuje się do zaprzestania zachowań negatywnych.

KROK 4. Wychowawca określa kary przewidziane w Regulaminie Bursy oraz wpisuje podjęte działania w Zeszycie Uwag, w celu poinformowania innych wychowawców.

KROK 5. W przypadku zdarzeń powtarzających, wychowawca zwraca się do dyrektora Zespołu o skreślenie wychowanka z listy mieszkańców bursy.

XI. SYSTEMATYCZNE UCHYLANIE SIĘ WYCHOWANKA OD SPEŁNIANIA OBOWIĄZKU SZKOLNEGO.

KROK 1. Wychowawca pełniący dyżur poranny powiadamia wychowawcę grupy (wpis w Zeszycie Uwag).

KROK 2. Wychowawca grupy wyjaśnia z wychowankiem okoliczności zaistniałej sytuacji – przyczyny absencji na zajęciach szkolnych – i zobowiązuje wychowanka do zaprzestania wagarowania. (wpisania uwagi do Karty Spostrzeżeń).

KROK 3. Wychowawca grupy informuje rodziców wychowanka o zaistniałej sytuacji.

KROK 4. Wychowawcy współpracują z wychowawcą klasowym i pedagogiem szkolnym, ujednociając wspólny front oddziaływań w celu wyemitowania negatywnego zachowania wychowanka.

XII. POSTĘPOWANIE WYCHOWAWCY W SYTUACJI UJAWNIEŃ ZJAWISKA CYBERPRZEMOCY

KROK 1. Ujawnienie przypadku cyberprzemocy.

KROK 2. Ustalenie okoliczności zdarzenia – zabezpieczenie dowodów cyberprzemocy.

KROK 3. Powiadomienie dyrektora.

KROK 4. Analiza zdarzenia cyberprzemocy przy współudziale wychowawcy i dyrektora.

- **Sprawca nieznany**

1. Przerwanie aktu cyberprzemocy (zawiadomienie administratora serwisu w celu usunięcia materiału).
2. Poinformowanie rodziców ofiary cyberprzemocy o zdarzeniu oraz o możliwości powiadomienia policji o zaistniałej sytuacji.
3. Ustalenie i udzielenie wsparcia (zapewnienie pomocy psychologiczno-pedagogicznej poszkodowanemu).

- **Sprawcą jest wychowanek bursy**

1. Przerwanie aktu cyberprzemocy.
2. Poinformowanie rodziców/ opiekunów sprawcy i ofiary cyberprzemocy o zdarzeniu.
3. Powiadomienie policji o cyberprzemocy i/lub Sądu Rodzinnego.

4. Ustalenie i udzielenie wsparcia – porady ofierze cyberprzemocy przy współpracy z jego rodzicami/opiekunami (zapewnienie pomocy psychologiczno-pedagogicznej poszkodowanemu).
5. Wyciągnięcie konsekwencji wobec sprawcy przemocy i praca nad zmianą postawy zachowania.
6. Monitorowanie sytuacji wychowanka – ofiary i sprawcy cyberprzemocy.

**W ZAŁĄCZENIU SZCZEGÓŁOWY OPIS DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH W SYTUACJI UJAWNIENIA
ZJAWISKA CYBERPRZEMOCY.**

W każdym przypadku wychowawca powinien dokonywać wpisu o zaistniałej nagannej sytuacji w Zeszycie Uwag oraz Karcie Informacyjnej.

1. W sprawach nieuregulowanych powyższą procedurą decyzje podejmuje dyrektor Zespołu Placówek Młodzieżowych.
2. Procedura obowiązuje od roku szkolnego ...2018/2019.....

...Augustów..., dn. ...30.10.2018r....